

Vuokra-asukkaiden talousongelmien ehkäiseminen

Miten tukea velkakierteen katkaisua?

projektipäällikkö Sari Nyholm, Takuusätiön ASTA-hanke

”Varhainen taloudellisiin haasteisiin tarttuminen auttaa tukemaan ihmisten hyvinvointia ja ennaltaehkäisee asunnottomaksi joutumista.”

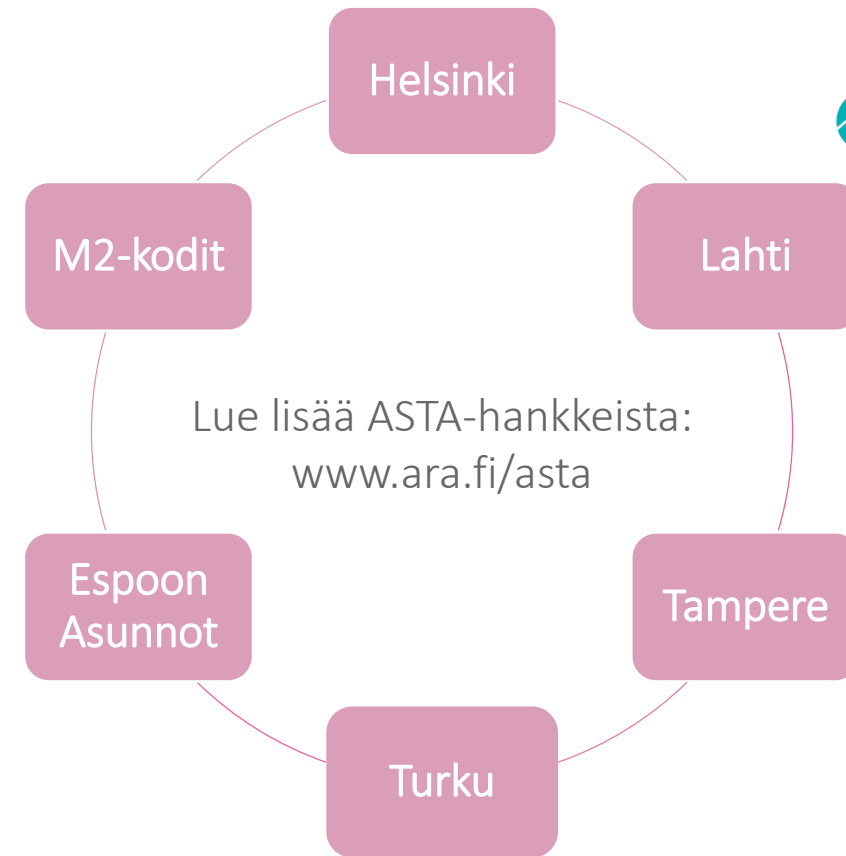
Talous puheeksi –lomake (ara.fi/aku)

Vuokra-asukkaiden talous- ongelmien ehkäiseminen - kokeiluhanke 2018-2020 (ASTA)

Yhteistyötä vuokra-asukkaiden talous- ja
velkaongelmien, häätöjen ja
asunnottomuuden ehkäisemiseksi.

Mukana kunnat, vuokraloyhtiöt,
Takuusäätiö ja ARA.

Haku avautuu taas tammikuussa 2019,
lisätietoja: vilja.kamppila@ara.fi

Takuusäätiön ASTA-hanke

Talous- ja velka-asioihin liittyvän tietotaidon vahvistaminen
ja yhteisen kehittämistyön mahdollistaminen.

Kootut ja kehitetyt materiaalit ja välineet
myös muiden käyttöön.

Maksuvaikeudet alati kasvussa

Pienituloisia(*)
654 000 vuonna 2017.

Maksuhäiriöitä
yli 380 000 ihmisellä
joulukuussa 2018.

Ulosotossa kaikkiaan
yli 500 000 ihmistä
vuonna 2017.

(*) Pienituloinen = käytettävissä olevat tulot
alle 60 % kansallisesta mediaanitulosta

Tilastojen takana monta tarinaa ja tilannetta

Yksilölliset riskit (+/-)

Parisuhde-ero, muut muutokset

Sairaus, muut yllättävät kriisit

Työttömyys, eläköityminen

Erilaiset riippuvuudet

Toisen puolesta velkaantuminen

Pienituloisuus, huono-osaisuus

Kulutuskäyttäytyminen

Osaamattomuus

Rakenteelliset tekijät

Asumisen kalleus

Talouden suhdanteet

Työmarkkinatilanne

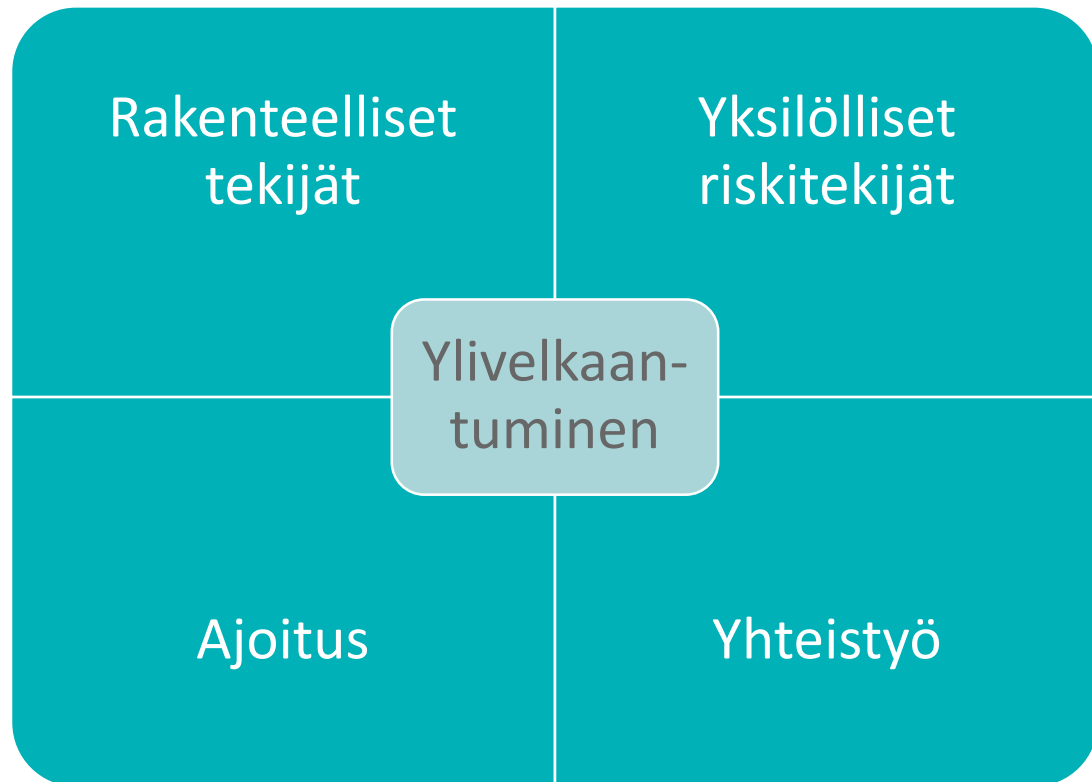
Sosiaaliturvan riittämättömyys

Kulutuskeskeinen kulttuuri

Luottojen markkinointi, saatavuus

Digitalisaatio

Nk. viheliäinen ongelma, jonka taklaamiseen tarvitaan leveät hartiat ja monia eri toimenpiteitä

- Lainamarkkinoiden säätely, perusturvan riittävyys, kohtuuhintainen asuminen...
- Talouskasvatus, pahan päivän varalle säästäminen, rahasta puhuminen...
- Velkaongelmat puheeksi aikaisemmin, siellä missä ihmisiä kohdataan.
- Palveluohjaus verkostoissa.

Miten jokainen meistä voi tukea velkakierteen katkaisua?

1. Tunnista tilanne ja ota se puheeksi
2. Kysy, kuuntele ja kannusta jaksamaan
3. Siedä ratkaisujen hitaus ja niiden puute
4. Tue asiakasta taloudenhallintaan
5. Ohjaa oikean tiedon äärelle ja velkapalveluihin

Mitä aikaisemmin velkakierteeseen puututaan, sitä enemmän ratkaisuvaihtoehtoja on tarjolla!

Tilanteen tunnistaminen ja puheeksiotto

Kysyminen, kuunteleminen ja kannustaminen

Ratkaisujen hitauden ja puutteen sietäminen

Puhutaan rahasta ja
rahahuolista!

#rahahuoletpuheeksi

- Ei puhuta läheisille
 - Ei haeta ammattiapua
 - Jäädään täysin yksin
-
- Maksuhäiriömerkintöjä ja ulosottoa pelätään ja vältellään, mikä johtaa usein velkakierteen syvenemiseen
-
- Etsitään nopeita ratkaisuja
 - Päätöksiä tehdään nopeasti ja vähäisin voimavaroin

Takuusätiön takaama pankkilaina		Laina pikalainayhtiöltä
19 000 e	LAINAMÄÄRÄ	19 000 e
397 e	KUUKAUSIERÄ	397 e
4 % sidottu Euriboriin, voi vaihdella vuosittain	KORKO	22,46 % todellinen vuosikorko
4,5 v	TAKAISINMAKSUAIKA	8 v
21 177 e	NÄIN PALJON MAKSAT LAINASTA YHTEENSÄ	38 573 e

 Korkojen ja kulujen osuus
2 177 e

 Korkojen ja kulujen osuus
19 573 e

KUMMALLA LAINALLA YHDISTÄISIT VELKASI?

Kysymyksiä, joihin ei tarvitse olla vastauksia

"Miten voit, miten jaksat?"

"Onko talouden kanssa huolia?"

"Huolestuttaako rahatilanteesi?"

"Saatko pakolliset menot hoidettua?"

"Onko vuokrat maksettu?"

"Onko rahaa ruokaan ja lääkkeisiin?"

"Autatko jotakuta rahallisesti?"

"Miten olet koettanut ratkaista tilannettasi?"

"Oletko käynyt velkaneuvonnassa?"

"Oletko soittanut Takuusäätiön velkalinjaan?"

"Mitä sanottiin? Miten etenet?"

Puheeksi oton tueksi

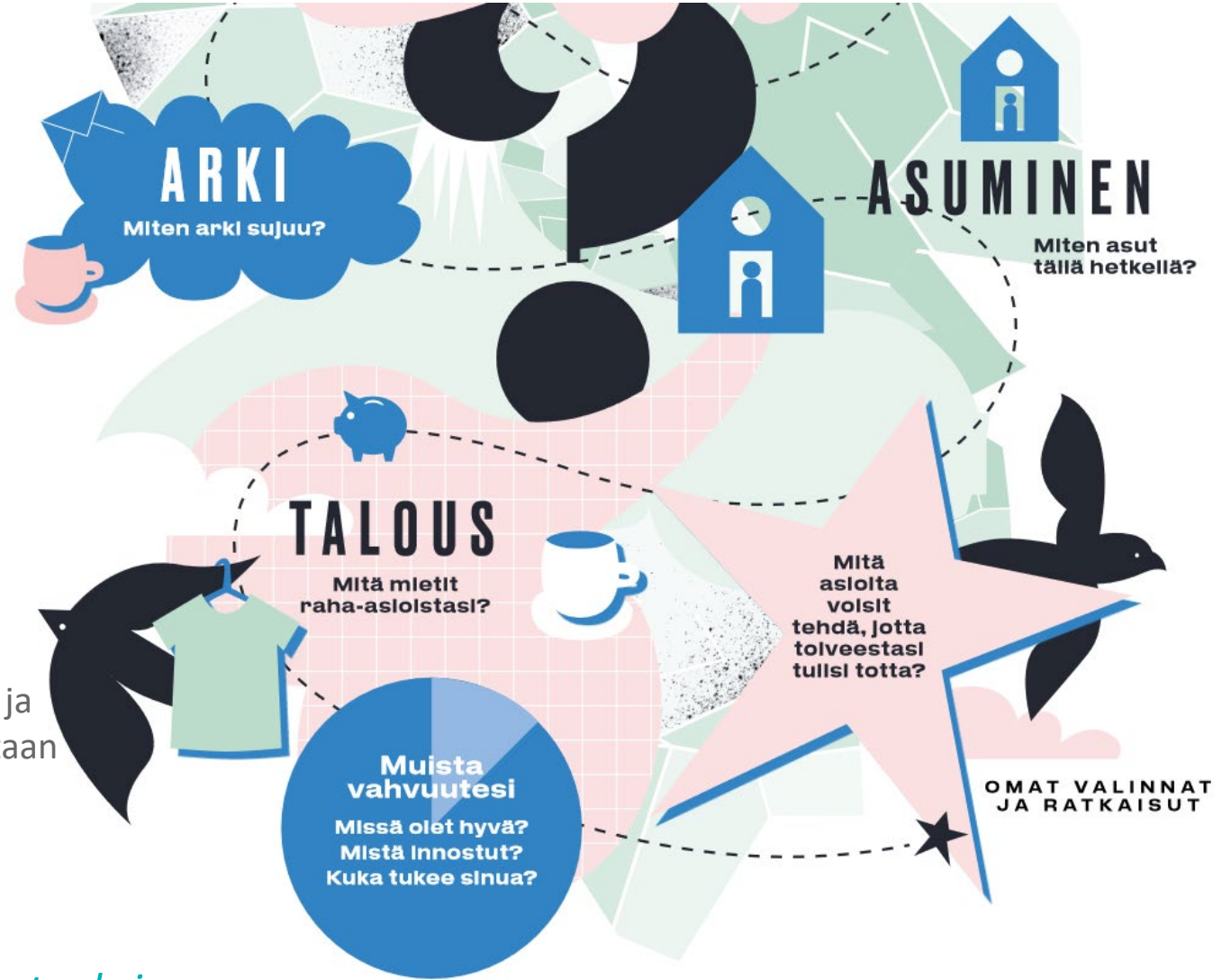
Puhu rahasta ja asumisesta huoneentaulu → nuorten kanssa työskenteleville: Helpottaa arjesta asumisesta ja rahankäytöstä puhumista myönteiseen ja ratkaisukeskeiseen sävyyn. Keinoja ja apukysymyksiä, kuinka ottaa asiat asiakastapaamisessa esiin. Toimintaohjeita, joilla asiakasta voi auttaa ottamaan raha- ja asuntoasiat haltuun. Tutustu ja tilaa: www.nal.fi tai www.takuusaatio.fi.

Talous puheeksi –lomake eri palveluihin: Asiakas täyttää kyselyn ja keskustele siitä työntekijän kanssa. Huoliin ja avun tarpeisiin mietitään yhdessä ratkaisua. Asiakasta kehoitetaan miettimään, mitä tapahtuu, jos hän ei tee asioille mitään ja kysytään tarvitseeko hän tukea talousasioiden selvittämiseen. Tutustu ja ota käyttöön: ara.fi/aku

Takuusäätiossä on valmisteilla opas puheeksi oton tueksi.

Opas julkaistaan syksyllä 2019.

ASTA-hankkeessa uusia avauksia asumisen tarpeisiin?

Toivoa – ei liikoja odotuksia

Rohkaisua ja helpottavaa tietoa velkaongelmiin

- maksuhäiriömerkinnät
- perintä, ulosotto
- velkojen järjestelykeinot

Realismia ja malttia ratkaisujen löytymiseen

- asiat eivät järjesty nopeasti, lykkääminen ei auta
- ei helppoja ratkaisuja, valmistauduttava luopumaan
- oma aktiivisuus ja jaksaminen ratkaisevia, tukea ja apua tähän

Onnistumisen perustana taloudenhallinta

Asiakkaan taloudenhallinnan tukeminen

Ensiarvoisen tärkeää, koska talouden haltuunotto

- Voi estää velkakierteen alkamisen
- Voi katkaista velkakierteen alkuunsa
- On edellytyksenä velkojen järjestelylle

Juurisyys ja talous haltuun ennen kuin velkoja voidaan järjestellä

- Esim. peliongelma, päihderiippuvuus
- Läheisen tukeminen
- Taloudellinen hyväksikäyttö

<https://www.takuusaatio.fi/takuusaatio/oppaat-ja-esitteet>

Menojen tärkeysjärjestys

- Vuokra, sähkö ja muut asumiskulut
- Ruoka ja lääkkeet
- Matkaliput, polttoaine, autovakuutus
- Puhelin ja nettiliittymä
- Laskujen maksu

Jos rahat eivät riitä

- Vain tärkeimmät menot ja laskut
- Velkojien kanssa neuvottelemine
- Oikeus tukiin
- Velanoton välttäminen
- Neuvon kysyminen, avun hakeminen

Sosiaaliturvan tarkistuslista

<http://www.eapn.fi/sosiaaliturvan-tarkistuslista-paivitetty/>

Joskus lainan ottaminen kannattaa

TAKUUSÄÄTIÖN PIENLAINA ASUMISEEN

PIENLAINA

MUUTTO EDESSÄ

VUOKRAVAKUUS

LAINA ENINTÄÄN
2 000 EUROA

SÄÄSTÖÄ ITSELLE

ESIM. SEURAAVAAN
MUUTTOON

Pienlainalla voidaan maksaa yksittäisiä vuokra- ja laskurästejä tai muita velkoja, jos se auttaa hakijaa saamaan kokonaistilanteensa hallintaan tai pysäyttämään alkavan velkakierteen. Päätös on aina tapauskohtainen.

Mitä eläminen maksaa – infograafit neljälle eri perhetyypille

Kuluttajatutkimuskeskuksen kohtuullisen minimin viitebudjettien avulla voi tarkastella ja peilata omaa kulutustaan ja rahankäyttöään suhteessa muihin samankaltaisessa tilanteessa oleviin.

Infograafien kääntöpuolelle voi kirjata oma kulutuksen

Infograafit on tuotettu Takuusaatiön ja Marttaliiton Rahat riittää -hankkeessa.
<https://www.takuusaatio.fi/takuusaatio/oppaat-ja-esitteet>

Penno – yksi väline rahanhallintaan

- Maksuton väline, jolla voi seurata rahankäyttöä (FI/EN/SV)
- Auttaa tarkastelemaan kulutustottumuksia
- Tukee rahankäytön suunnittelua
- Kannustaa säästämään
- Ammattilaisille väline, jonka avulla voi ottaa asiakkaan raha-asiat puheeksi tai harjoitella hänen kanssaan budjetointia, säästämistä tai velkojen maksamista.

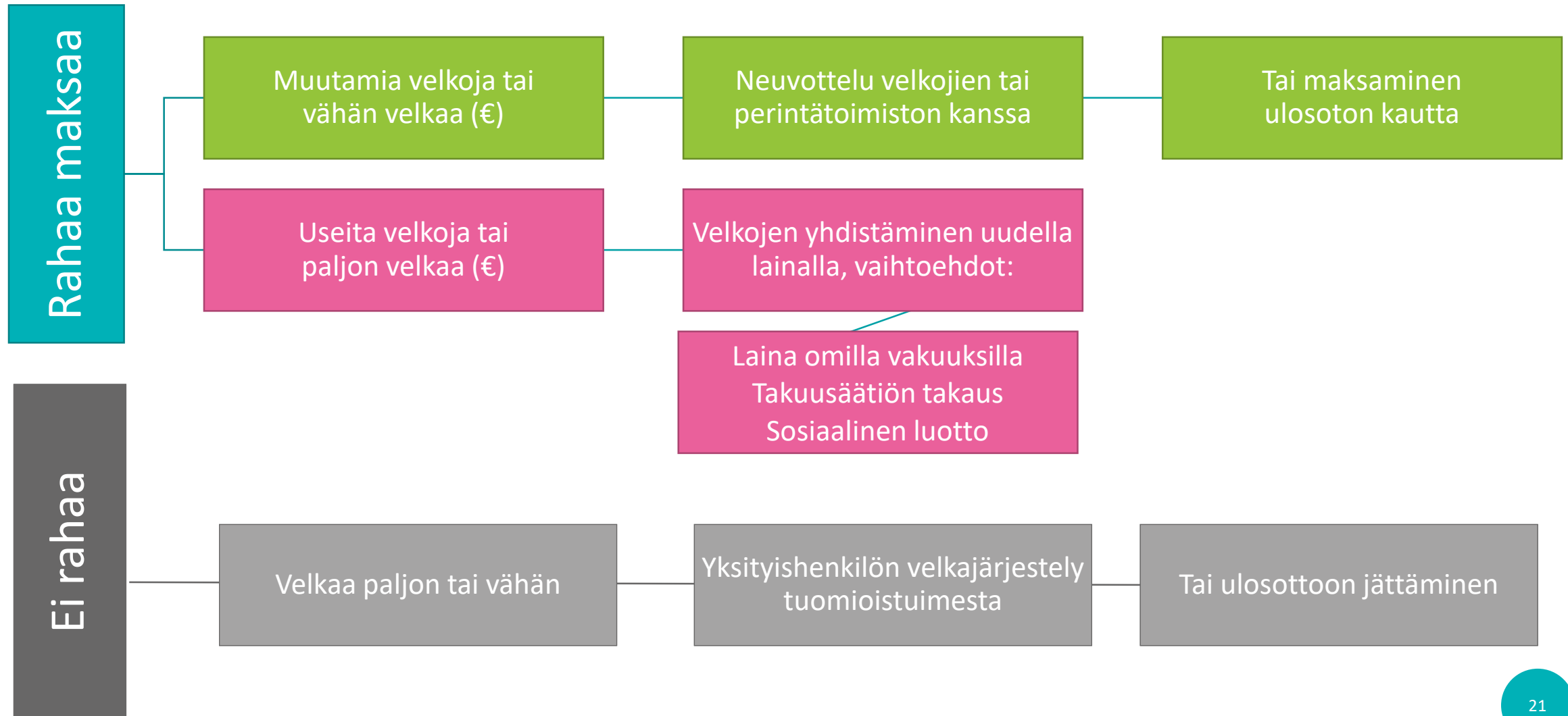
<https://www.takuusaatio.fi/takuusaatio/oppaat-ja-esitteet>

asta

Kehitetty yhteistyössä: Takuusäätiö, Martat, NAL, Nuorisosäätiö, Ehyt ry, Taloustaito-hanke

Oikean tiedon äärelle ja velkapalveluihin ohjaaminen

Mitä tehdä veloille? Maksukyky ratkaisee

Talous- ja velkaneuvonta oikeusaputoimistoihin 2019

- Valtakunnallisen palvelun tavoitteina:
 - Alueellisten saatavuus erojen tasoittuminen ja lyhentyvät jonotusajat
 - Neuvontapalveluiden toimintatapojen ja kehittämisen yhdenmukaistaminen.
- Henkilökohtaisten tapaamisten rinnalle etäpalvelu, lisäksi kehitteillä on valtakunnallinen puhelinpalvelu ja chat-kanava.
- Asiointipaikan saa valita itse.
- Talous- ja velkaneuvojien yhteystiedot löytyvät täältä:
<https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/yhteystiedot/laajattiedot.html>

[Lisätietoja: https://lakimiesuutiset.fi/velkaneuvonta-oikeusaputoimistoihin/](https://lakimiesuutiset.fi/velkaneuvonta-oikeusaputoimistoihin/)

Takuusäätiön Velkalinja ja chat

- velallisille ja heidän läheisilleen

Kysy, puhu raha- ja velkahuolista

- kuuntelemme
- vastaamme kysymyksiin
- hahmotamme kokonaistilannetta
- pohdimme ratkaisuja
- ohjaamme avun piiriin

Oikeaa tietoa, turhat pelot pois

Ota yhteyttä – pienikin huoli riittää!

Velkalinja

puh. 0800 9 8009

arkisin kello 10-14

Kysy rahasta -chat

www.takuusaatio.fi

ma-to klo 12.30-15

Maksutonta, valtakunnallista, anonyymiä

Takuusäätiön nettisivut

www.takuusaatio.fi

[SANASTO](#) | [YHTEYSTIEDOT](#) | [PALAUTE](#) | [EN](#) | [SE](#)

Velkalinja 0800 9 8009

[Tietoa ja ratkaisuja](#)

[Itseapu](#)

[Hae apua](#)

[Palvelumme](#)

[Takuusäätiö](#)

Raha- ja velkaongelmien ratkaisemiseen on erilaisia keinoja

Joskus tilanne voi korjaantua nopeastikin, mutta yleensä ongelmien ratkaiseminen vaatii aikaa ja työtä. Oman tilanteen selvittämiseen kannattaa hakea apua ammattilaiselta.

Takuusäätiön oppaita

Lataa tai tilaa : <https://www.takuusaatio.fi/takuusaatio/oppaat-ja-esitteet>

Miten tukea velkakierteen katkaisua?

Tunnista tilanne ja ota se puheeksi

Kysy, kuuntele ja kannusta jaksamaan

Siedä ratkaisujen hitaus ja niiden puute

Tue asiakasta taloudenhallintaan

Ohjaa oikean tiedon äärelle ja velkapalveluihin

Kiitos!

asta

Vuokra-asukkaiden talousongelmien ehkäiseminen

Takuusäitiön ASTA-hanke
sari.nyholm@takuusaatio.fi

www.ara.fi/asta

ara
Asumisen rahoitus-
ja kehittämiskeskus

 TAKUU
SÄÄTIÖ

 @sarinyholm
@takuusaatio